ЗМІСТ

№ ст.

Теми №1-2.
Вступ до історії України. Стародавня історія України 2

Тема №3.
Русь-Україна. Київська держава 35

Тема №4.
Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала 79

Тема №5.
Руські удільні князівства у складі інших держав. Кримське ханство 100

Тема №6.
Українські землі у складі Речі Посполитої у другій половині XVI ст. 129

Тема №7.
Українські землі у складі Речі Посполитої у першій половині XVII ст. 149

Тема №8.
Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. 165

Тема №9.
Козацька Україна наприкінці 50-80 роках XVII ст. 188

Тема №10.
Українські землі наприкінці XVII-на початку XVIII ст. 206

№ ст.

Теми №11.
Українські землі в другій половині XVIII ст. 229

Тема №12.
Українські землі у складі Рос. імперії в др.пол XVIII-XIX ст. 258

Тема №13.
Українські землі у складі Австрійської імперії в др.пол. XVIII-XIX ст. 276

Тема №14.
Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст. 286

Тема №15.
Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX століття 293

Тема №16.
Українські землі у складі Австро-Угорської імперії в другій половниі XIX століття 308

Тема №17.
Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914 рр. 317

Тема №18.
Українські землі у складі Австро-Угорської імперії в 1900-1914 рр. 328

Тема №19.
Культура України другої половини XIX - початку XX ст. 333

№ ст.

Теми №20.
Україна в роки Першої світової війни. 347

Тема №21.
Початок Української революції 360

Тема №22.
Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення української державності 385

Тема №23.
Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні 425

Тема №24.
Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні 450

Тема №25.
Західноукраїнські землі в міжвоєнний період 476

Тема №26.
Україна в роки Другої світової війни 495

Тема №27.
Україна в перші повоєнні роки 524

Тема №28.
Україна в умовах десталінізації 540

№ ст.

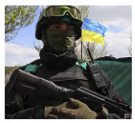
Теми №29.
Україна в період загострення кризи радянської системи 347

Тема №30.
Відновлення незалежності України 360

Тема №31.
Становлення України як незалежної держави 385

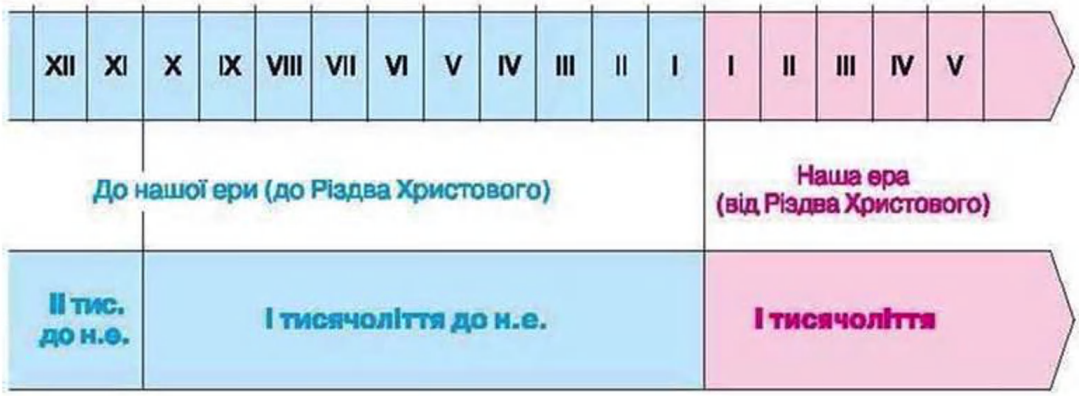
Тема №32.
Творення нової України 425

ТЕМИ №1-2.
ВСТУП ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНИ.
СТАРОДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ЯК НАУКА

ІСТОРІЯ	ІСТОРІЯ УКРАЇНИ	ХРОНОЛОГІЯ
наука, що вивчає **минуле** людського суспільства	наука, що вивчає **минуле** людського суспільства на території **України**	послідовність історичних подій за **часом**, коли вони відбувалися

ЯК ОБЧИСЛЮЮТЬ ЧАС В ІСТОРІЇ?

В **України** прийнято використовувати літочислення від дати народження Ісуса Христа. Відповідно, літочислення до цієї події називається «до Р.Х.», або ж до н.е., а те, що відбулося після – «від Р.Х.», або ж «нашою ерою».

Послідовність подій до нашої ери визначаєься у порядку спадання, до прикладу, подія 514 р. до н.е. сталася раніше, ніж подія 490 р. до н.е. Події ж нашої ери складають послідовність в порядку зростання .

РОКИ	СТОЛІТТЯ	ТИСЯЧОЛІТТЯ
1-100	**I**	**1**
101-200	**II**	**1**
201-300	**III**	**1**
301-400	**IV**	**1**
401-500	**V**	**1**
501-600	**VI**	**1**
601-700	**VII**	**1**
701-800	**VIII**	**1**
801-900	**IX**	**1**
901-1000	**X**	**1**
1001-1100	**XI**	**2**

Конкрені роки об'єднують у десятиліття, десятиліття у століття, або ж віки. Перше століття починається 1-м роком, а закінчується 100-м роком. Друге століття починається 101-м роком, а закінчується 200-м роком, 3 - 201 і 300-м відповідно, обчисленню інших століть притаманна така ж логіка.

ЗАГАЛЬНА ПЕРІОДИЗАЦІЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

СТАРОДАВНЯ ДОБА

1 млн років тому – V ст.

СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

V – XV ст.

НОВА ДОБА

XV ст. – 1914 р.

НОВІТНЯ ДОБА

1914 р. – наш час

Українське державотворення. Картина

ОСНОВНІ ТИПИ ДЖЕРЕЛ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

РЕЧОВІ

під **речовими джерелами** розуміються будь-які предмети побуту, матеріальної культури, які відносяться до того, чи іншого історичного періоду

ПИСЕМНІ

під **писемними джерелами** розуміються ті, чи інші написані твори, що містять у собі свідчення з історії України.

УСНІ

під **усними джерелами** розуміються різні розповіді, спогади очевидців тих,чи інших подій, а також думи, байки, легенди, пісні, які зберігаються в усній народній творчості

ВІЗУАЛЬНІ

під **візуальними джерелами** розуміють насамперед різні зображення, картини, фото, відео- та аудіодокументи.

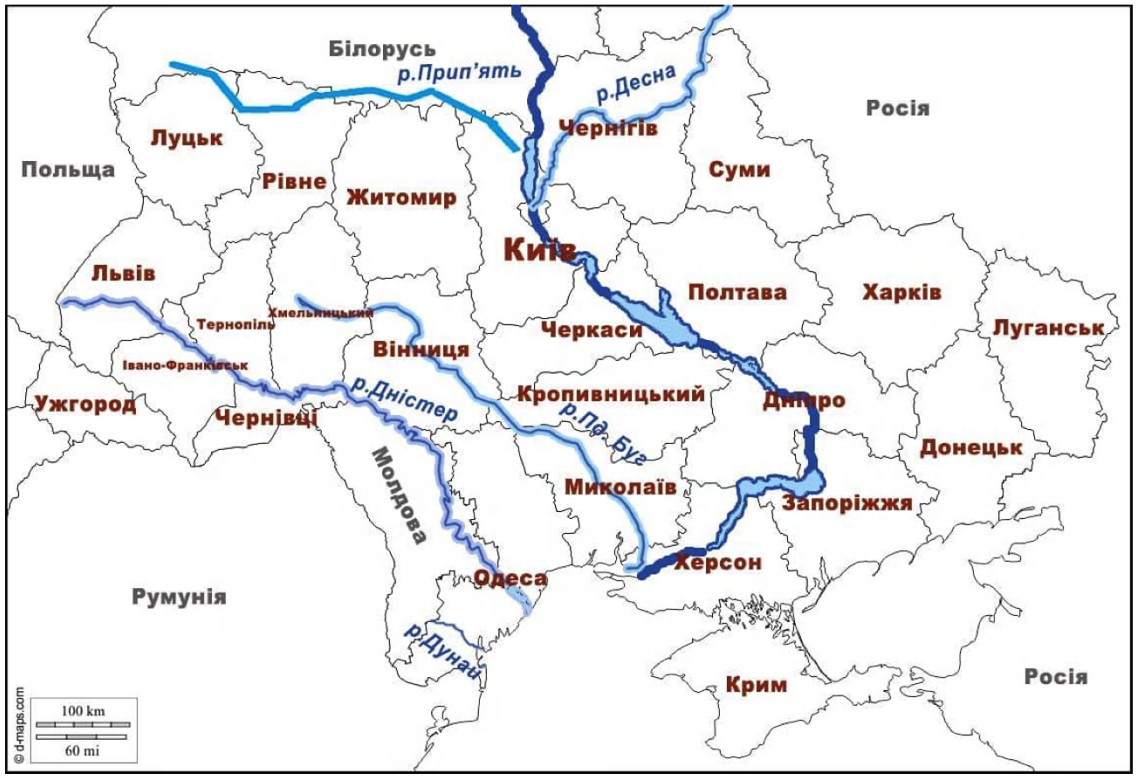
АРХЕОЛОГІЯ

наука, що вивчає та реконструює минуле людського суспільства за **матеріальними рештками людської життєдіяльності.**
В основному, займається вивченням найдавнішого періоду історії.

ВАРТО ЗАПАМ'ЯТАТИ!

В основному, історики користуються **писемними джерелами,** однак для історії України вони **з'являються лише в першому тисячолітті нашої ери.** Період стародавньої та давньої історії України реконструюється, в основному, за допомогою **речових джерел**.
Наука, яка займається вивченням речових джерел зветься **археологією.** Поява писемних джерел – ознака **цивілізації**

ІСТОРІЯ ТА ГЕОГРАФІЯ

Головні ріки України

р. Дніпро – головна ріка країни, яка тече через усю її територію, поділяючи українські землі на дві частини – Правобережну та Лівобережну України;

р. Південний Буг – протікає західними, центральними і південними областями держави (Хмельницька, Вінницька, Кіровоградська, Одеська та Миколаївська області)

р. Дністер – протікає нижче Південного Бугу, в південно-західній частині України та Молдови.

Дунай – друга за довжиною водна артерія Європи, яка на території України протікає лише на півдні Одеської області

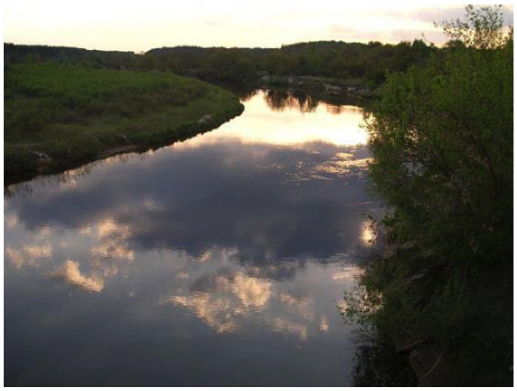
На північні протікають також і одні з найбільших приток Дніпра.

З правого боку в Дніпро впадає **Прип'ять**, що протікає через Волинську, частково Рівненську та Київську області

З лівого боку – **Десна,** найдовша притока Дніпра, основна частина якої в межах України, розташовується в Чернігівській області, а також Сумської та Київської

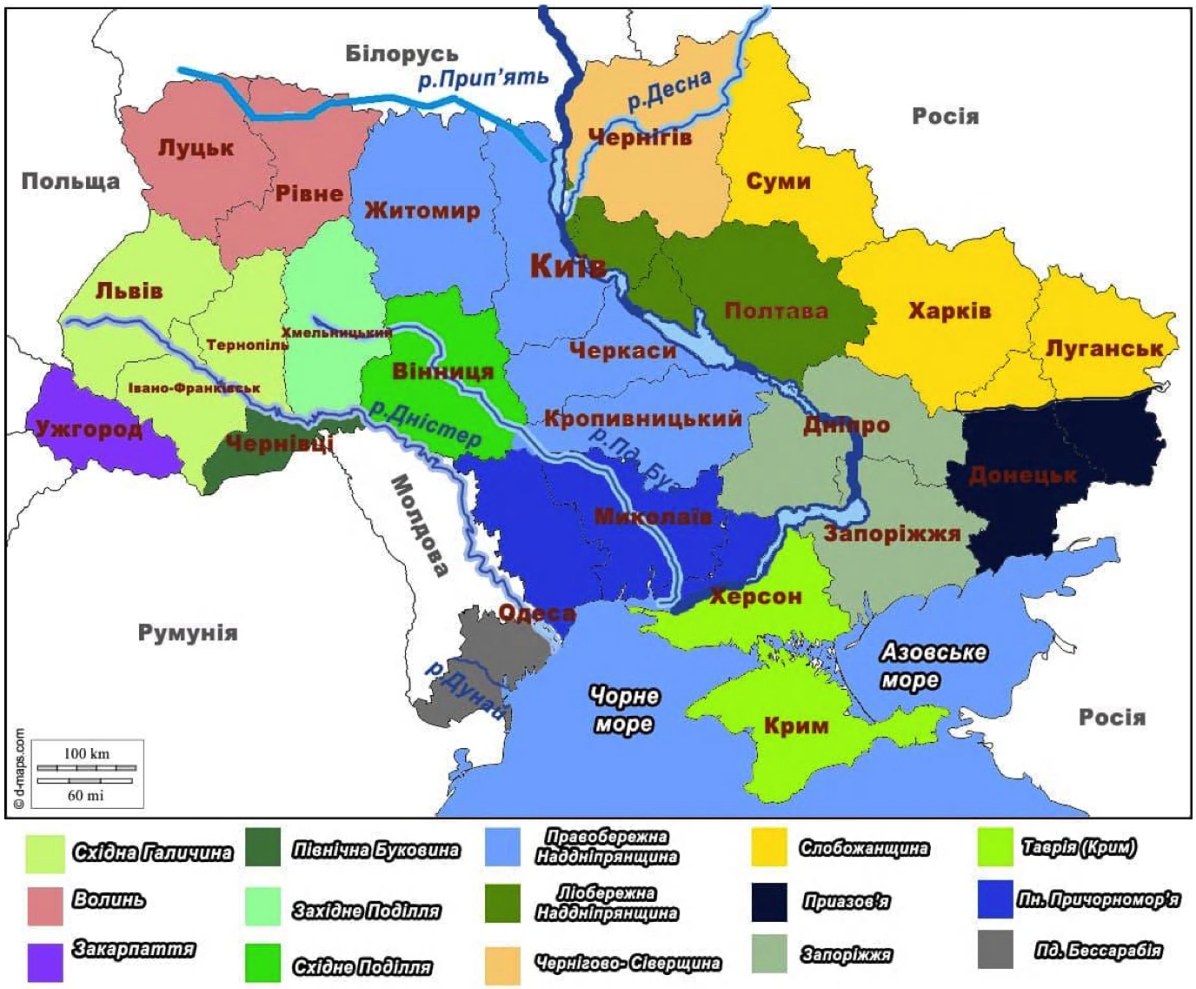

р. Дніпро

р. Десна

Історико-етнографічні регіони України

УМОВНА карта історико-етнографічних регіонів України

При підготовці до ЗНО важливо також мати уявлення про історико-етнографічні регіони, які існують на території сучасної України та де вони розташовуються

Грубо кажучи, **історико-етнографічні** регіони виражають локальні групи українського етносу, які відрізняються одне від одного особливістю побуту, культури, мови, звичаїв тощо. Історико-етнографічні особливості регіону можуть бути обумовлені й певною своєрідністю природних умов.

Головні історико-етнографічні регіони

ЗАКАРПАТТЯ

- охоплює, в основному, територію **Закарпатської обл.**;
- інші назви – **Карпатська Україна, Підкарпатська Русь;**
- головні міста – **Ужгород, Хуст, Мукачево**

Замок Паланок в Мукачево

СХІДНА ГАЛИЧИНА

- охоплює, в основному, територію **Львівської, Івано-Франківської та частину Тернопільської областей**
- головні міста – **Львів, Галич, Холм, Дрогобич, Бучач, Тернопіль, Івано-Франківськ (колишня назва – Станіслав)**

Собор св.Юра у Львові

ВОЛИНЬ

- охоплює, в основному, територію **Волинської та Рівненської областей**
- головні міста – **Луцьк, Володимир-Волинський, Новоград-Волинський**

Верхній замок у Луцьку

ЗАХІДНЕ ПОДІЛЛЯ

- охоплює, в основному, територію **Хмельницької області**
- головні міста – **Хмельницький, Кам'янець-Подільський**

Кам'янець-Подільська фортеця

СХІДНЕ ПОДІЛЛЯ

- охоплює, в основному, територію **Вінницької області**
- головні міста – **Вінниця, Брацлав**

ПІВНІЧНА БУКОВИНА

- охоплює, в основному, територію **Чернівецької області**
- головні міста – **Чернівці, Хотин**

Хотинська фортеця

ПРАВОБЕРЕЖНА НАДДНІПРЯНЩИНА

- охоплює, в основному, територію **Житомирської, Київської, Черкаської, Кіровоградської областей**
- головні міста – **Київ, Житомир, Черкаси, Умань, Чигирин, Фастів, Біла Церква та ін.**